

דף מ.

או"ח סימן תסג סעיף א

עין משפט א.

א. מותר לחרוך שני שיבולים ביחד ולא חוששין שמא יצאו מים מאחת לחברתה, שגם אם יצאו הם מי פירות ואינם מחמיצים^ר.

או"ח סימן תנג סעיף ה

עין משפט ב.ג.ד.

ה. ו. אפי' בשריה מועטת להסיר הסובין מן החטים אין לעשות בזה^ז כי אין אנו בקיאים בזה.

או"ח סימן תנג סעיף ד

עין משפט ה.

ה. ה. החטים שעושים בהם מצת מצוה טוב לשמרן שלא יפלו עליהם

ר. מפסחים דף מ' וכרבא.

ש. הרי"ף והרא"ש בפ"ב דפסחים ורמב"ם בפ"ב.

מים ת משעת קצירה ולפחות משעת טחינה, ובשעת הדחק **א** מותר ליקח קמח מן השוק **ב**.

ת. טור בשם הרי"ף ממימרא דרבא שם בפסחים דף מ', ואסמכוה אקרא דכתיב ושמרתם את המצות, לבוש.

וְכָתַב הַבְּרָכִי יוֹסֵף דָּכַל מִצָּה שְׂאוּכֵל אָדָם בַּפֶּסַח לְדַעַת הַרִי"ף וְהַרְמַב"ם וְקִצְתָּ הַגָּאוֹנִים צְרִיכָה שִׁימּוּר מִשְׁעַת קִצְרִיהָ, וְלֹא דוּקָא מִצְתָּ מִצּוּהָ, אֲבָל הַטּוֹר כָּתַב דוּקָא לְמִצְתָּ מִצּוּהָ צְרִיךְ שִׁימּוּר מִשְׁעַת קִצְרִיהָ, וְכ"כ הַב"י.

וְכָתַב הַח"א כָּלֵל קַכ"ח אוֹת ל' אִף שֶׁמֶצֶד הַדִּין צְרִיךְ שִׁימּוּר רַק לְכֹזִית אַחַת שֶׁל חוּבָה מ"מ נִהְגוּ הַחֲרָדִים שֶׁכָּל הַמִּצְוֹת יֵהיוּ מְשׁוּמְרוֹת מִשְׁעַת קִצְרִיהָ, שֶׁמִּמְהָרִין לְקַצֹּר בַּעֲדָה שֶׁהֵם לְחִים קִצְתָּ. וְהַגְר"א הַחֲמִיר מְאֹד שֶׁלֹּא לֵאכּוֹל כָּל הַפֶּסַח רַק מִמִּצְהָ שְׁמֹרָה מִשְׁעַת קִצְרִיהָ. כֹּה"ח אוֹת נ"ט.

וְרֹאיוֹי שֶׁלֹּא לְהַנִּיחַ לַעֲשׂוֹת קִצְרִיהָ שֶׁל הַמִּצְהָ רַק לְת"ח שִׁיּוּדַע הַדִּינִים כְּדֵי לִיזְהֹר בּוֹזָה, וְאֵם הוּא מִיָּקֵל בְּאִיסוּרִים אֵין לְהַנִּיחוֹ לְקַצֹּר וּלְמַכּוֹר חֲטִים מִשְׁעַת קִצְרִיהָ, וּמֵן הָרֹאיוֹי ג"כ שֶׁחֲכָם הָעִיר יִשְׁגִּיחַ עַל זֶה. כֹּה"ח אוֹת ס"ב.

וְיָמִי שֶׁנֶּהֱגָה לֵאכּוֹל מִצְהָ רַק מִשְׁעַת קִצְרִיהָ א"צ הַתְּרָה, כ"כ הַפְּר"ח, אֲבָל הָרַב נִחְפָּה בַּכֶּסֶף כָּתַב דְּצְרִיךְ הַתְּרָה וְהִבִּיאוּ הַבְּרָכִי יוֹסֵף וְכָתַב שֶׁדַּעַתוֹ כֵּךְ נוֹטָה. כֹּה"ח אוֹת ס"ד.

א. וְלַדַּעַת הַפְּר"ח בְּכֹזִית רֹאשׁוֹן צְרִיךְ מִשְׁעַת קִצְרִיהָ, וְאִף בְּשַׁעַת הַדַּחֲקָה לֹא יוֹצֵא יָדֵי חוֹבָתוֹ וְדָלָא כֹּהֲשׁו"ע. וְכָתַב הַנוֹב"י דֹּאֵין מִי שֶׁחָשׂ לַדַּעַת הַפְּר"ח רַק הַמַּהְדְּרִין מֵן הַמַּהְדְּרִין. כֹּה"ח אוֹת ס"ח.

וְמָה שֶׁאָמְרוּ מִשְׁעַת קִצְרִיהָ כִּי לִפְנֵי כֵן בַּעֲדוֹם מַחוּבְּרִים א"א לָהֶם לְבַא לִידֵי חִימוּץ. וְאֵם מִסֵּר הַחֲטִים לְטַחוֹן אוֹתָם ע"י חֲש"ו אוֹ בִיד עֲכוּ"ם אֵינוֹ יוֹצֵא בָהֶם יָדֵי חוֹבָת מִצְתָּ מִצּוּהָ. כ"כ הַטּוֹר בִּשְׁם הַשְּׂאִילָתוֹת. כֹּה"ח אוֹת ע"א.

ב. דְּלֹא מַחְזִיקִין אִיסוּר. טוֹר בִּשְׁם גֶּאוֹן. ט"ז ס"ק ג', וְאִפִּי מַעֲכוּ"ם, אִמְנָם בְּרִיטְב"א הַחֲמִיר מְאֹד לִיקַח מַעֲכוּ"ם אִפִּי בַּמָּקוֹם דְּלִיכָא חֲשֵׁשׁ שֶׁמִּשְׁרִים אוֹתָם בְּמִים. כֹּה"ח אוֹת ע"ד.

וְבַקְמַח מֵן הַשּׁוּק הֵינּוּ שֶׁמִּסְפִּיק שִׁימּוּר מִשְׁעַת הַלִּישָׁה, אֲבָל אִם לֹא עָשָׂה שִׁימּוּר מִשְׁעַת לִישָׁה רַק מִשְׁעַת אִפִּייהָ אֵינוֹ יוֹצֵא בָּהּ יָדֵי חוּבָה. כֹּה"ח אוֹת ע"ה.

וְמ"מ אִם יוֹדְעִים שֶׁבַּמָּקוֹם זֶה שׁוֹרִים הַחֲטִים אֵין לְקַחַת מֵן הַשּׁוּק. ט"ז ס"ק ג'. כֹּה"ח אוֹת ע"ו-ע"ז. וְכָתַב בְּכֹה"ח אוֹת פ"א דְּמִנְהִיגֵינוּ שֶׁאֵין לוֹקַחִין קְמַח מֵן הַשּׁוּק אִפִּי בְּשַׁעַת הַדַּחֲקָה.

דף מ:

יו"ד סימן שא סעיף ח

עין משפט א.

ח. י. מרדעת החמור מותר לעשותה מכלאים^א ניכרים וידועים ויושב עליה, ובלבד שלא יהיה בשרו נוגע בה. לא יניח מרדעת זו על כתפו אפי' להוציא עליה הזבל^ד.

ח. יא. בגד שאבד בו כלאים ואין מקומו ניכר, אסור לעשות ממנו מרדעת לחמור כיון שאין מקומו ניכר שמא ישכח ויקח ממנו טלאי^ה לתפרו על גבי בגדו.

גם בגד שאבד בו כלאים לא ימכרנו לעכו"ם שמא יחזור וימכרנו לישראל.

או"ח סימן תסז סעיף א

עין משפט ב.

א. דגן שטבע בנהר או נפל עליו מים, כשם שאסור לאכלו כך אסור לקיימו אלא מוכרו לישראל ומודיעו כדי שיאכלנו קודם הפסח^י, ואם מכרו לאינו יהודי קודם הפסח מוכרו מעט מעט לכל אחד כדי שיכלה קודם הפסח, שמא יחזור הא"י וימכרנו לישראל^ז.

או"ח סימן שיח סעיף ט

עין משפט ג.

ט. יא. כלי ראשון אפי' לאחר שהעבירוהו מעל האש מבשל^ח כל זמן

ג. שם במשנה.

ד. הגם שאינו מתכוין מ"מ כיון שעושה זה להציל בגדיו מלכלוך מתכוין א"כ להנאתו. ש"ך ס"ק ח'.

ה. מבריתא בנדה ס"א ע"ב.

ו. מפסחים דף מ'.

ז. ואף דהוי ספק ספיקא כיון שנעשה בידים אין להתיר גם בס"ס. כה"ח אות י' מפוסקים.

ח. כיון שנתחמם ע"י האש דפנותיו חמין, אבל כלי שני אינו מבשל אפי' היד סולדת בו שאין דפנותיו חמין והולך ומתקרר. ב"י. וכ"כ ביו"ד סי' ק"ה.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

שהיד סולדת בו, ע"כ אסור ליתן לתוכו תבלין, אבל מלח שצריך
בישול גדול^ט כמו בשר השור מותר ליתן בתוכו, ויש מי שאוסר לתת
לתוכו בשר מלוח^י אפי' הוא של שור.

הגה: ואפי' בלא מלוח אסור ונקט מלוח דבלי זה אסור משום דם שבו.

הגה: ויש אוסרין לתת מלח אפי' בכלי שני כל זמן שהיד סולדת בו, והמחמיר
תע"ב.

הגה: עבר ונתן מלח אפי' בכלי ראשון ואפי' הוא על האש הגם שעבר איסור,
המאכל מותר, שהמלח בטל לגבי המאכל^כ.

עין משפט ד.ה. או"ח סימן תסג פעיף ג.

ג. כרמל שמהבהבין אותו באש וטוחנים אותו, אין מבשלין הקמח שלו
במים, שמא לא נקלה באש יפה ונמצא מחמיץ כשמבשלים אותו^ל.
הגה: וכן כשנותנים קמח לתוך מאכל להתבשל, אין מבשלים אלא מצה אפויה
שחזרו וטחנו אותה^מ.

ט. שני לשונות בגמ' שבת מ"ב וכך פסק הרי"ף והרמב"ם כלישנא בתרא ולקולא אך
הרמ"א פסק כלישנא קמא ולחומרא והמחמיר תע"ב.

י. משום לחלוחית שבו מתבשל, טור, ואין חולק בזה הגם שהשו"ע כתבה בשם י"א,
כה"ח אות ק"ח.

כ. וְלֹא אֹמְרִים שֶׁזֶה דָּבָר שִׁישׁ לוֹ מִתִּירִין וְלֹא בָטֵל כִּיּוֹן שֶׁכָּאֵן נִתְבַּטֵּל קוֹדֵם שֶׁנַּעֲשֶׂה
האיסור. ועיין בכה"ח אות קי"ב.

וצ"ל שבמלח האחרון לא היה בו כדי ליתן הטעם בקדירה שזה כבר נתן מאתמול, אבל
אם המלח הזה הוא שנתן טעם לא בטל כמ"ש ביו"ד סי' פ"ז בסופו, וכן במשנה פ"ב
דערלה.

וְהַמִּלַּח יֵשׁ לוֹ דִּין יָבֵשׁ וְלֹא לַח, כה"ח אות קי"ד.

ל. גרעיני קפה שקלו אותם במחבת ואח"כ קודם שטחנו אותם מצאו בהם גרעיני
שעורים שנקלו עמהם יש כמה צדדים להתיר לשתות מהם בפסח. כה"ח אות י"ב, וגם
לנוהגים איסור קטניות נהגו בקפה היתר, עיין בכה"ח בסי' תנ"ג אות כ"ב.

מ. ויש מקומות שנהגו בזה איסור גם לא לטגן דגים בקמח מצה אפויה משום דאתי
לאחלופי. מ"א ס"ק ה'. כה"ח אות כ"א. ועיין שם במעשה שהיה.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרין
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ז.ט.

או"ח סימן תסד פעיף א

א. חרדל או מיני טיבול שיש בהם מים אין נותנים בהם קמח^ג, ואם נתן קמח לתוך החרדל יאכל מיד^ס, ולא ישהה אותו^ע שמא יחמיץ, ובשאר טיבולין כיון שאינם חריפים כמו חרדל ודאי החמיץ בנתינת הקמח וצריך לשורפו^פ, אם הוא אחר זמן איסור חמץ.

הגה: המנהג שלא לאכול חרדל^צ דהוי מיני קטניות שנוהגים בהם איסור.

ג. דאם אין בהם מים הוי כמי פירות שאינם מחמיצים.

ס. שהחרדל מחמת חריפותו אינו מניח הקמח להחמיץ מיד, מרש"י והר"ן במשנה בפסחים דף מ' וכת"ק.

ע. אפי' פחות משיעור מיל.

פ. שלא יהיה חמץ בביתו ויעבור עליו בבל יראה וב"י.

צ. ומנהג הספרדים לאוכלו, וגם למחמירים אין איסור על התבשיל ומותר לשהותו בפסח אם הוא בלי מים גם למחמירים בו כדין קטניות. כה"ח אות ז'-ח'.